

Udskriftsdato: 15. december 2025

FOU nr 1983.216 (Gældende)

Begæring om opsættende virkning indgivet efter klagefristens udløb

Ministerium: Folketinget

Begæring om opsættende virkning indgivet efter klagefristens udløb

Et amsankenævn havde pålagt et socialudvalg at udbetale sygedagpenge til A. Det sociale udvalg klagede rettidigt til den sociale ankestyrelse over afgørelsen. Senere - efter klagefristens udløb - anmodede det sociale udvalg amsankenævnet om at tillægge klagen opsættende virkning, hvilket amsankenævnet gjorde. A klagede herover til den sociale ankestyrelse. Den sociale ankestyrelse traf afgørelse om, at A ikke var berettiget til at modtage sygedagpenge, og om, at der ikke var grundlag for at kritisere, at amsankenævnet havde tillagt klagen til ankestyrelsen opsættende virkning.

Ikke fundet grundlag for at kritisere den sociale ankestyrelses afgørelse om, at A ikke var berettiget til at modtage sygedagpenge.

Udtalt, at amsankenævnet - i hvert fald i det foreliggende tilfælde, hvor anmodningen om opsættende virkning blev indgivet efter udløbet af klagefristen - var afskåret fra at tillægge klagen opsættende virkning.

Henstillet til den sociale ankestyrelse at undergive sagen en fornyet overvejelse.

(J. nr. 1982-272-052)

A klagede til mig over den sociale ankestyrelses afgørelse vedrørende spørgsmålet om hans ret til at modtage sygedagpenge og om, hvorvidt amsankenævnet for Københavns amt havde været berettiget til at tillægge en klage fra Brøndby kommune til den sociale ankestyrelse over amsankenævnets afgørelse i A's sag opsættende virkning.

Det fremgik af sagen, at amsankenævnet for Københavns amt i skrivelse af 20. marts 1981 pålagde Brøndby kommune at udbetale A sygedagpenge for tiden fra den 20. januar til den 22. marts 1980. (Kommunen modtog skrivelsen den 25. marts 1981).

I en skrivelse af 22. april 1981, som den sociale ankestyrelse modtog den 24. april 1981, indgav social- og sundhedsforvaltningen en foreløbig klage over amsankenævnets afgørelse.

I en skrivelse af 29. april 1981, som ankestyrelsen modtog den 5. maj 1981, anførte det sociale udvalg i Brøndby kommune som begrundelse for den sene fremsendelse af anken bl.a., at amsankenævnets skrivelse af 20. marts 1981 fejlagtigt havde været fremsendt til Glostrup kommune.

Det sociale udvalg i Brøndby kommune anmodede i skrivelse af 29. april 1981 amsankenævnet om at tillægge klagen til ankestyrelsen opsættende virkning, »for så vidt angår udbetaling af dagpenge«, og nævnet imødekom i skrivelse af 27. maj 1981 til det sociale udvalg i Brøndby kommune denne anmodning. A modtog samtidig meddelelse om denne afgørelse.

Under et møde den 7. april 1982 tog ankestyrelsen stilling til A's sag, og i en skrivelse af 28. april 1982 fik A meddelelse om ankestyrelsens afgørelse. Ankestyrelsen fandt, at der ikke havde været grundlag for at pålægge det sociale udvalg i Brøndby kommune at yde A sygedagpenge for tiden fra den 20. januar til den 22. marts 1980. Ankestyrelsen ændrede således ankenævnets afgørelse.

I skrivelsen af 28. april 1982 anførte ankestyrelsen endvidere følgende:

»...

Ankestyrelsen finder ikke tilstrækkeligt grundlag for at kritisere, at amtsankenævnet har behandlet spørgsmålet om opsættende virkning. Ankestyrelsen har herved lagt vægt på, at det sociale udvalgs indankning af nævnets oprindelige afgørelse måtte betragtes som rettidig, og har ikke ment at kunne tillægge det afgørende betydning, at anmodningen om opsættende virkning først fremkom nogle dage senere.

...«

I anledning af A's klage anmodede jeg den sociale ankestyrelse om at måtte modtage udtalelser fra ankestyrelsen og amtsankenævnet for Københavns amt. Jeg anførte bl.a. følgende:

»...

Jeg anmoder om, at udtalelserne kommer til at indeholde en nærmere stillingtagen til spørgsmålet om, hvorvidt amtsankenævnet - efter at de i sagen omhandlede sygedagpenge var forfaldne til udbetaling (da (A) fik meddelelse om amtsankenævnets afgørelse med den modifikation, der følger af, at der må kræves en vis tid til den rent tekniske ekspedition af amtsankenævnets afgørelse) - i anledning af skrivelsen af 29. april 1981 fra det sociale udvalg i Brøndby kommune (anmodningen blev således fremsat efter ankefristens udløb) kunne træffe afgørelse om, at klagen fra det sociale udvalg til ankestyrelsen skulle tillægges opsættende virkning. Jeg henviser herved til folketingets ombudsmands beretning for året 1978, s. 619-631, navnlig siderne 627-629.

...«

I en udtalelse anførte amtsankenævnet for Københavns amt herefter bl.a. følgende:

»... man (skal) meddele, at nævnet ved sin afgørelse om at meddele opsættende virkning har lagt vægt på, dels at klagen skønt for sent indgivet efter omstændighederne var accepteret som rettidig, dels på den usikkerhed, der ved nævnets afgørelse af spørgsmålet om berettigelsen til den pågældende dagpengeydelse havde foreligget i sagen.

Det er nævnets opfattelse, at den omstændighed, at der i afgørelsesskrivelsen gøres opmærksom på, at afgørelsen af *sagens parter* kan indbringes for den sociale ankestyrelse inden for visse frister over for begge parter varslers den risiko, der kan ligge i en ændret afgørelse i ankeinstansen, og at opsættende virkning - der kun særdeles undtagelsesvis meddeles - i visse tilfælde, hvor principielle spørgsmål spiller ind, er egnet til at afbøde virkningen af, at der i disse sager ikke er tilbagesøgningsret eller tilbagebetalingspligt, såfremt ankeinstansen ændrer nævnets afgørelse. Amtsankenævnet har herved også støttet sig til det faktum, at et tilsynsråd, for hvilket et krav om udbetaling i givet fald ville blive indbragt, formentlig ville afvente ankeinstansens behandling af sagen, bortset fra helt klare sager, før tvangsmidler bringes i anvendelse med henblik på afgørelsens effektivering.

...«

Den sociale ankestyrelse anførte bl.a. følgende:

»... man (skal) med hensyn til sagens relation til dagpengeloven ... henvise til ankestyrelsens skrivelse til pågældende af 28. april 1982 ... Dette spørgsmål giver ikke ankestyrelsen anledning til yderligere bemærkninger.

For så vidt angår spørgsmålet om amtsankenævnets adgang til at tillægge dets tidligere afgørelse opsættende virkning, skal man henvise til nævnets vedlagte redegørelse ... og herudover bemærke følgende:

(A) har allerede i sin skrivelse til ombudsmanden af 8. marts 1982 anført, at han finder amtsankenævnets beslutning om opsættende virkning helt urimelig på baggrund af, at kommunen indbragte nævnets primære afgørelse - dateret den 20. marts 1981 - for ankestyrelsen 1½ uge eller i hvert fald 4 dage efter ankefristens udløb.

De anførte tidsterminer er - uden at det kan lægges klageren til last - ikke ganske korrekte, idet Brøndby kommune (som omtalt i ankestyrelsens skrivelse af 28. april 1982) først modtog nævnets afgørelse den

25. marts 1981 og afsendte sin klage til ankestyrelsen nøjagtigt på 4 ugersdagen derefter. Derimod har kommunen først rejst spørgsmålet om opsættende virkning for amsankenævnet på et senere tidspunkt, nemlig ved skrivelse af 29. april 1981.

For så vidt ombudsmanden herudover har henvist til de synspunkter, der er anført i folketingets ombudsmands beretning for året 1978, s. 619 ff, navnlig s. 627-629, skal man bemærke, at den sociale ankestyrelse i princippet kan tilslutte sig disse synspunkter.

Ankestyrelsen har imidlertid fundet, at det i den konkrete sag måtte tillægges vægt, at amsankenævnets afgørelse af marts 1981 ganske vist indebar efterbetaling af dagpenge og dermed gav udtryk for klagerens ret til en ydelse, som måtte betragtes som »forfalden«, men at der på den anden side var tale om en ydelse vedrørende en 2 måneders periode, som var afsluttet ca. 1 år tidligere, og ved hvis udløb det sociale udvalg i sin tid havde genoptaget dagpengeudbetalingen.

Ankestyrelsen fandt det på denne baggrund ikke rimeligt at pålægge Brøndby kommune at efterbetale den omhandlede ydelse til klageren, som efter ankestyrelsens opfattelse ikke i øvrigt havde været berettiget hertil.

Ankestyrelsen skal endelig bemærke, at de synspunkter, der kommer til udtryk i slutningen af amsankenævnets redegørelse af 24. september 1982 - vedrørende tvivlen om pågældendes dagpengeret, vedrørende begge parter ret til at anke og vedrørende tilsynsrådernes formodede praksis - ikke har været afgørende ved ankestyrelsens overvejelser om adgangen til at give opsættende virkning.«

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til A:

»Ankestyrelsens vurdering, hvorefter De ikke opfyldte betingelserne ... for at modtage dagpenge ... giver mig i og for sig ikke anledning til bemærkninger. Uanset dette kan der imidlertid rejses spørgsmål om, hvorvidt De desuagtet havde krav på udbetaling af de ydelser, som amsankenævnets afgørelse tillagde Dem.

Som det fremgår af min skrivelse ... til den sociale ankestyrelse, anmodede jeg således særligt om en udtalelse om, hvorvidt amsankenævnet havde været berettiget til at træffe afgørelse om, at klagen fra det sociale udvalg til ankestyrelsen skulle tillægges opsættende virkning. Jeg henviste herved til en sag, der er omtalt i folketingets ombudsmands beretning for året 1978, s. 619-631, ...

Af særlig interesse i den foreliggende sammenhæng er den del af udtalelsen, der vedrører amsankenævnets (den sociale ankestyrelses) beføjelse til at tillægge en indgivet klage over amsankenævnets afgørelse til den sociale ankestyrelse opsættende virkning.

Det anføres her indledningsvis, at det blotte forhold, at det sociale udvalg har mulighed for at påklage amsankenævnets afgørelse, ikke i sig selv kan antages at begrænse klientens krav på udbetaling af den ydelse, amsankenævnets afgørelse tillægger ham, eller kommunens udbetalingspligt med hensyn hertil. En sådan begrænsning indtræder heller ikke uden videre ved, at det sociale udvalg udnytter sin klageadgang, men kun hvis amsankenævnet (eller den sociale ankestyrelse) tillægger den indgivne klage opsættende virkning. Det fremhæves imidlertid i denne forbindelse, at en beslutning om opsættende virkning kun kan komme på tale i det omfang, forfaldstiden ikke allerede er indtrådt for så vidt angår den ydelse, som amsankenævnets afgørelse har tillagt klienten. En beslutning om opsættende virkning kan ikke tillægges tilbagevirkende kraft for allerede forfaldne ydelser.

Jeg må forstå den sociale ankestyrelses udtalelse ... til mig således, at ankestyrelsen er enig i dette principielle udgangspunkt. Det fremgår endvidere af denne udtalelse, at det er ankestyrelsens opfattelse, at De med amsankenævnets afgørelse af marts 1981 fik et krav på udbetaling af sygedagpenge for perioden 20. januar til 22. marts 1980, som principielt måtte anses for forfaldent, da De fik kendskab til amsankenævnets skrivelse af 20. marts 1981 (eller ganske kort tid derefter).

Til støtte for sin afgørelse i den foreliggende sag, hvor den sociale ankestyrelse desuagtet ikke fandt grundlag for at kritisere, at amsankenævnet havde tillagt det sociale udvalgs klage opsættende virkning, har ankestyrelsen i sin udtalelse navnlig henvist til, at den ydelse, amsankenævnets afgørelse tilkendte Dem, vedrørte en 2 måneders periode, som var afsluttet ca. 1 år før amsankenævnets afgørelse.

Jeg vil ikke ganske udelukke, at dette forhold under andre omstændigheder kunne tillægges selvstændig betydning, men i hvert fald i den foreliggende sag, hvor begæringen om opsættende virkning ikke blev indgivet samtidig med det sociale udvalgs - som jeg må forstå - rettidige klage over amsankenævnets afgørelse, men først efter udløbet af fristen for klage til den sociale ankestyrelse, må jeg være af den opfattelse, at amsankenævnet var afskåret fra at tillægge klagen opsættende virkning.

Jeg har gjort den sociale ankestyrelse bekendt med min opfattelse, og jeg har henstillet til ankestyrelsen at undergive sagen en fornyet overvejelse i overensstemmelse hermed.

...«

Supplerende oplysninger om sagen

I skrivelse af 13. september 1984 meddelte den sociale ankestyrelse mig, at ankestyrelsen i overensstemmelse med min henstilling i skrivelse af 19. marts 1984 havde ændret sin afgørelse vedrørende spørgsmålet om opsættende virkning. Ankestyrelsen fandt således, at amsankenævnet havde været afskåret fra at tillægge det sociale udvalgs klage til den sociale ankestyrelse opsættende virkning. A have herefter krav på at få udbetalt sygedagpenge for perioden fra den 20. januar til den 22. marts 1980.

Jeg meddelte herefter ankestyrelsen, at jeg havde taget det oplyste til efterretning.